CYFARFOD BWRDD CYMDOGAETH BALCHDER BRO

DYDD GWENER 19 MEHEFIN 2026

10.00am – 12.00pm

MUNUDAU

Presennol	**Ymddiheuriadau**
Aelodau'r Bwrdd	
Paul Gray (PG) – Cadeirydd	Geraint Williams
Gerald Jones AS (GJ)	Y Cynghorydd Brent Carter
Sharon Richards (SR)	Robert Davies
Y Cynghorydd David Jones (CDJ)	Daniel Jones
Karen Courts (KC)	
Elizabeth Bedford (EB)	
Simon Evans (SE)	
Cynghorwyr Bwrdd	
Supt. Mathew Lewis (ML)	Zoe Thomas Craig Flynn C/Supt. Steve Jones Ellis Cooper
Laura Willcox (LW)	
Paul Lewis (PL)	
Tanya Edwards (TE)	
Joanne Davies (JD)	
Lance Whiteley (LW1)	

Eitemau a drafodwyd

1. Croeso ac Ymddiheuriadau

Agorodd y Cadeirydd, PG, y cyfarfod a chroesawodd aelodau, gan ddiolch i SR am gynnal y cyfarfod. Diweddarodd JD ar ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. Datganiadau o Fuddiant

Ni nododd neb fuddiant.

3. Cofnodion a gweithredoedd y cyfarfod blaenorol:

Gwiriwyd cofnodion y cyfarfod blaenorol am gywirdeb a'u cymeradwyo.

Rhoddodd JD ddiweddariad ar gamau gweithredu o'r cyfarfod blaenorol. Mae'r holl gamau gweithredu wedi'u cwblhau ar wahân i:

- JD i goladu matrics o syniadau prosiect ffrwd waith a nodi asiantaethau / partneriaethau cyflenwi posibl – mae grwpiau ffrwd waith ar yr agenda
- TE i ymchwilio i opsiynau digido cyllid ac adrodd i'r Bwrdd mewn cyfarfod yn y dyfodol – bydd yn cael ei gylchredeg cyn cyfarfod yn y dyfodol
- JD i ymchwilio i ddichonoldeb defnyddio system mapio QGIS – yn barhaus ac ar yr agenda

4. Diweddariad y Gronfa Twf Leol

Cyflwynodd PG LW1 a ddarparodd drosolwg o'r Gronfa Twf Lleol (LGF).

Esboniodd LW1 fod yr LGF bellach yn fyw ac yn wahanol iawn i'r Gronfa Ffyniant a Rennir (SPF). Mae'n gronfa sy'n canolbwyntio ar dwf ac mae'n gweithredu yn erbyn sectorau, dangosyddion ac allbynnau wedi'u diffinio'n glir.

Mae'n ofynnol i ymgeiswyr ddangos twf o fewn sectorau a nodwyd sy'n cyd-fynd â blaenoriaethau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (CCR). Mae'r economi sylfaenol hefyd yn faes ffocws allweddol, sy'n cwmpasu sectorau fel adeiladu, ochr yn ochr â blaenoriaethau a nodwyd yn y Cynllun Sgiliau Rhanbarthol.

Mae'r broses ymgeisio wedi'i chyhoeddi ar wefan MTCBC. Cynhaliwyd digwyddiadau ymgysylltu, gan gynhyrchu dros 100 o Fynegiadau o Ddiddordeb (EOIs). Bydd ceisiadau am grantiau masnachol a busnesau cychwynnol yn cau ar 3 Gorffennaf.

Nododd LW1 fod disgwyl i allbynnau gael eu tystiolaeth o fewn chwe mis, gyda chanlyniadau sy'n gysylltiedig â swyddi yn cael eu cynnal am o leiaf ddeuddeg mis.

Cododd PG y potensial ar gyfer cyllid cyflenwol rhwng PiPP a LGF i wella hyfywedd y prosiect a chododd aelodau'r Bwrdd sawl pwynt o eglurhad:

Gofynnodd EB a oes rhaid i fusnesau ddangos effaith ranbarthol a gofynnodd GJ a oes gan y rhanbarth unrhyw bwerau gwneud penderfyniadau ar gyfer y gronfa ym Merthyr Tudful. Eglurodd LW1 fod gwneud penderfyniadau yn lleol, er ei fod yn ddarostyngedig i lywodraethu CCR trosfwaol, gyda rhoi adroddiadau i Gyngor Rhondda Cynon Taf (CBSRhCThCT) ar gyfer craffu a gwiriadau cymhwysedd.

Cwestiynodd SR eithrio'r trydydd sector. Cadarnhaodd LW1, er y gallai sefydliadau'r trydydd sector wneud cais yn ddamcaniaethol os ydynt wedi'u halinio â meysydd blaenoriaeth, nad ydynt ar hyn o bryd yn cael eu cynrychioli'n dda yn sectorau blaenoriaeth LGF. Tynnodd SR sylw at dwf ac angen parhaus yn y trydydd sector a chynigiodd rannu tystiolaeth, i ddangos cynnydd yn y maes hwn. Awgrymodd PG wahodd Ryan Barry i gyfarfod yn y dyfodol i gyflwyno mewnwelediadau tebyg ar ran Cyllid Menter Gymdeithasol LGF. Croesawodd SR y cynnig hwn, gan nodi y gallai helpu i nodi themâu a bylchau trawsbynciol .

Holodd PL a allai entrepreneuriaid sicrhau cyllid cyfatebol o ffynonellau eraill. Cadarnhaodd LW1 fod hyn yn cael ei annog a gosododd LGF fel cam cyntaf posibl i gael mynediad at gyfleoedd cyllido ehangach. Rhaid gwario LGF yn y flwyddyn ariannol hon.

Gweithredu: Gwahoddiad Ryan Barry i gyfarfod yn y dyfodol.

5. Diweddariad Rhaglen – Adroddiad Dangosfwrdd

Cyfeiriodd JD at eitemau yn yr adroddiad. Nodwyd bod y Cylch Gorchwyl (ToR) yn ddyledus i'w hadolygu. Cytunwyd y bydd y ToR yn cael ei gylchredeg a'i wneud diwygiadau gyda'r bwriad o gael ei fabwysiadu'n ffurfiol yn y cyfarfod nesaf.

Dangosodd JD fap rhyngweithiol sydd wedi'i ddatblygu gyda QGIS. Mae'r map yn tynnu sylw at ddata allweddol, gan gynnwys lleoliadau cymunedol, gwasanaethau, a gwybodaeth Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALlLC), gan alluogi adnabod ardaloedd sydd â'r angen mwyaf. Nodwyd bod gan yr offeryn y potensial i ymgorffori haenau data ychwanegol, megis safleoedd treftadaeth, ardaloedd cadwraeth ac adeiladau, a bydd yn parhau i esblygu. Y nod hirdymor yw gwneud yr offeryn mapio yn hygyrch i'r cyhoedd drwy'r wefan, gan ganiatáu i'r gymuned ymgysylltu â'r data a chefnogi ceisiadau cyllid yn y dyfodol. Gwahoddwyd aelodau'r Bwrdd i gyfrannu awgrymiadau ar gyfer datblygu pellach. Awgrymodd LW gynnwys tystiolaeth o brosiectau cymeradwy ac archwilio cyfleoedd i integreiddio neu gysylltu â setiau data presennol, fel y rhai a ddefnyddir gan Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (e.e. *South Wales Listens*). Dylid cynnwys Parciau Diwydiannol a Manwerthu hefyd.

Tynnodd JD sylw at yr angen i sicrhau offer priodol i gefnogi gweithgarwch ymgysylltu parhaus. Nid oedd unrhyw sylwadau / cwestiynau mewn perthynas â'r adroddiad.

Gweithredu: JD i gylchredeg Cylch Gorchwyl ar gyfer sylw/diwygio.

5a. Cymeradwyo dogfennaeth 'Galwad am Brosiectau' a "Chynllun Mynd yn Fyw"

Cadarnhaodd JD fod y ddogfennaeth ddrafft wedi'i chylchredeg i'w hadolygu ac adborth. Gwnaed mân ddiwygiadau i wella ansawdd y wybodaeth a gasglwyd; nid yw'r newidiadau hyn yn cael eu hystyried yn sylweddol.

Ceisiodd JD gymeradwyaeth ffurfiol o'r ddogfennaeth. Cododd CDJ ymholiad ynghylch hirhoedledd y prosiect. Eglurodd JD fod y meini prawf sgorio yn wahanol yn gymesur rhwng grantiau mawr, canolig a bach. Ar gyfer grantiau llai, adlewyrchir hirhoedledd trwy asesiad seiliedig ar effaith, tra gall prosiectau mwy gyflawni pwyntiau ychwanegol ar draws ystod ehangach o feini prawf. Mae'r dull hwn yn sicrhau bod gofynion yn parhau i fod yn gymesur â lefel y cyllid ac nad ydynt yn creu rhwystrau diangen.

Mewn ymateb i gais am enghreifftiau o brosiectau effeithiol, cyfeiriodd JD at fentrau fel gwelliannau i leoliadau cymunedol, mynd i'r afael â gofynion hygyrchedd (gan gynnwys cydymffurfiaeth â'r Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd), a galluogi twf busnes trwy adnewyddu ac ehangu (e.e. uwchraddio cegin, gwell cyfleusterau, a mwy o hygyrchedd).

Gofynnodd GJ am ddiweddariad ar weithgarwch ymgysylltu. Rhoddodd TE drosolwg o'r gweithgaredd ymgysylltu cyfredol ac amlinellodd ymgysylltu yn y dyfodol. Awgrymodd GJ ymgorffori presenoldeb mewn digwyddiadau cyllido fel y digwyddiad blynyddol y mae GJ yn ei drefnu a digwyddiadau VAMT yn yr amserlen ymgysylltu. Cytunodd TE i gynnwys hyn a bydd yn cylchredeg drafft wedi'i ddiweddaru i'r Bwrdd cyn ei gymeradwyo'n ffurfiol yn y cyfarfod nesaf.

Atgoffodd PL y Bwrdd o'r angen i alinio blaenoriaethau â rhaglenni perthnasol eraill. Eglurodd PG fod y dull wedi'i fwriadu i fod yn gyflenwol. Pwysleisiodd PG hefyd bwysigrwydd gohirio (yn hytrach na gwrthod) lle bo hynny'n briodol, ochr yn ochr â ffocws ar adeiladu gallu.

Cyflwynodd JD yr amserlen o weithgarwch er gwybodaeth. Gofynnodd SR i fod hyn yn cael ei gylchredeg i'r Bwrdd.

Rhoddwyd pleidlais ar gymeradwyaeth ffurfiol yr alwad am ddogfennaeth prosiect a'i gymeradwyo'n ffurfiol.

Gweithred: TE i gylchredeg Cynllun Ymgysylltu a Chyfathrebu am sylwadau
Gweithred: JD i gylchredeg Cynllun "Mynd yn Fyw" ar gyfer yr alwad

5b. Polisi Grantiau CBSMT

Darparodd LW wybodaeth am Bolisi Grantiau CBSMT a fydd yn cael ei gymryd i'r Cyngor cyn bo hir i'w fabwysiadu'n ffurfiol. Ar ôl ei fabwysiadu, bydd angen i'r holl gyllid grant a ddyrannwyd gan CBSMT gadw at y Polisi. Gofynnodd PG i'r Polisi gael ei gylchredeg i'r Bwrdd, ar ôl ei gymeradwyo.

Camau gweithredu: LW i gylchredeg Polisi Grantiau CBSMT er gwybodaeth pan gaiff ei fabwysiadu gan y Cyngor.

6. Adolygu Aelodaeth y Bwrdd ac Ad-drefnu'r Ffrwd Waith

Cyfeiriodd JD at bapur MS a chadarnhaodd y bydd Lis McLean yn ymddiswyddo o ganlyniad i gael ei hethol i'r Senedd. Mae hyn yn gadael bwlch aelodaeth mewn cynrychiolaeth o'r sector creadigol. Ceisiodd JD farn ynghylch a ddylid derbyn disodli arfaethedig neu ddilyn proses benodi ffurfiol.

Cynghorodd PG y dylid adolygu'r Cylch Gorchwyl a dilyn proses ffurfiol. Cefnogwyd y dull hwn gan GJ. Tynnodd PG sylw hefyd at yr angen i adolygu aelodaeth gyffredinol y Bwrdd ac ystyried ehangu i sicrhau cynrychiolaeth briodol.

Nododd LW y gofyniad am o leiaf 51% o gynrychiolaeth preswylwyr, y mae'n rhaid ei adlewyrchu mewn unrhyw newidiadau. Holodd KC a oes isafswm maint y Bwrdd ac awgrymodd y dylid ystyried cynllunio olyniaeth.

Nododd JD fod C/Supt Steve Jones bellach wedi ymddeol ac na fydd bellach yn mynychu'r cyfarfodydd. Cadarnhaodd ML y bydd yn mynychu fel cynghorydd i'r Bwrdd.

O ran yr ad-drefnu ffrwd waith arfaethedig, cadarnhaodd JD fod mater o ddyblygu wedi'i nodi o fewn y grwpiau ffrwd waith ac aeth ymlaen i amlinellu'r rhesymeg dros eu had-drefnu. Tynnodd Aelodau'r Bwrdd sylw at yr angen i sicrhau aliniad â rhaglenni fel Merthyr Gyda'I Gilydd ac Un Merthyr, gan ddarparu mecanwaith ar gyfer rhannu gwybodaeth ac ymgysylltu. Cynigir ail-alinio'r grwpiau ffrwd waith i gwmpasu:

- Ymgysylltu a Chyfathrebu
- Llywodraethu a Sicrwydd
- Asesu Prosiect

Cytunir ar hyn mewn egwyddor. Mae PG yn gofyn am gylchredeg papur sy'n nodi'r disgwyliadau rhaglen waith bosibl ar gyfer pob grŵp.

Gweithredu: JD/TE i gylchredeg papur sy'n dangos y diwygiadau grŵp ffrwd waith arfaethedig

6a. Cynrychiolaeth AS – Cais Llywodraeth y DU

Cyfeiriodd PG at newidiadau diweddar i gynrychiolaeth AS, gan nodi'r trawsnewidiad o un i chwe AS, a'r angen i sicrhau cynrychiolaeth deg. Mae JD wedi cylchredeg papur opsiynau o'r blaen, gydag ymatebion yn nodi cefnogaeth i Opsiynau 1 a 3. Cynigiodd LW fodel hybrid, a drafodwyd a'i fireinio. Cynigiodd JD opsiwn amgen fel y cynigiwyd gan Aelod o'r Bwrdd.

Atgoffodd JD y Bwrdd bod y penderfyniad terfynol mewn perthynas â'r dull o ymgysylltu â phob AS yn gorwedd i Lywodraeth y DU, ond y byddai'r opsiwn y cytunwyd arno yn cael ei rannu â chynrychiolwyr Llywodraeth y DU a CLILC. Dilynodd trafodaeth lle cymeradwywyd y dull hybrid.

Camau gweithredu: JD i roi gwybod i Lywodraeth y DU am y dull a ffefrir ar gyfer ymgysylltu ag ASau

7. Cefnogi Ymgysylltu â'r Gymuned – Meithrin Capasiti

Cynigiodd PG ddyrannu £10,000 i gefnogi mentrau allgymorth cymunedol ar gyfer y rhaglen. Awgrymwyd y dylid neilltuo'r cyllid hwn i gefnogi gweithgareddau a digwyddiadau sy'n cyd-fynd â'r cynllun ymgysylltu a chyfathrebu, gydag effeithiolrwydd yn cael ei adolygu i lywio darpariaeth yn y dyfodol.

Pwysleisiodd PG bwysigrwydd galluogi ymgysylltu cymunedol a mobileiddio i gefnogi cyflwyno rhaglenni. Argymhellwyd proses ymgeisio symlach sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau ymgysylltu.

Gofynnodd LW a allai'r broses EOI bresennol gefnogi'r dull hwn. Mynegodd GJ a SR gefnogaeth i'r cynnig. Bydd TE yn sicrhau bod hyn yn cael ei ymgorffori yn y Cynllun Ymgysylltu a Chyfathrebu a bydd yn datblygu cynigion ar gyfer gweithredu a hyrwyddo.

Tynnodd PL sylw at bwysigrwydd adeiladu ar waith ymgynghori presennol a sicrhau bod mewnwelediadau a gasglwyd yn flaenorol yn cael eu defnyddio'n llawn. Cadarnhaodd TE fod mecanweithiau ar waith i ddal ac integreiddio canfyddiadau ymgynghori blaenorol.

Awgrymodd PG hefyd y dylai JD/TE gynnal sesiynau codi ymwybyddiaeth ar Pride in Place ar gyfer staff a allai ddarparu gwasanaethau rheng flaen. Gallai swyddogion mewn sefydliadau sy'n delio â'r cyhoedd ddod yn Llysgenhadon ar gyfer y rhaglen. Cytunir ar hyn.

Gweithred: JD/TE i ddatblygu gwaith papur i'w gymeradwyo mewn cyfarfod yn y dyfodol

8. UFA

Gofynnodd LW i'r alwad berthnasol am ddogfennau prosiect gael eu rhannu â Natalie yn Llywodraeth y DU at ddibenion rhannu gwybodaeth.
Soniodd LW am y Cynllun Peilot Atgyfnerthu Trefi Cymreig y Comisiynau Dylunio a bydd yn cylchredeg fideo o Bro Morgannwg.
Cyflwynodd SR ffilm fer a gynhyrchwyd gan GGMT "Because We Were Not There", gan dynnu sylw at yr heriau sy'n wynebu'r trydydd sector ac effaith bosibl llai o gapasiti'r sector.

Dyddiad y Cyfarfod Nesaf

Mae JD wedi derbyn dewisiadau ar gyfer dyddiad y cyfarfod nesaf ym mis Awst, fodd bynnag, nid oes digon o aelodau i fod yn chwiler. Felly, cynigir cynnal cyfarfod byrrach ar-lein ym mis Gorffennaf a Medi. Bydd cyfarfod mis Awst yn cael ei ganslo. Cytunir ar hyn.

Dydd Mercher 22 Gorffennaf, 2pm – 3pm

Microsoft Teams - Ar-lein

Gweithredoedd:

- TE i ymchwilio i opsiynau digideiddio cyllid ac adrodd i'r Bwrdd mewn cyfarfod yn y dyfodol.
- Ryan Barry i gael ei wahodd i gyfarfod yn y dyfodol.
- JD i gylchredeg Cylch Gorchwyl ar gyfer sylw/diwygio.
- TE i gylchredeg Cynllun Ymgysylltu a Chyfathrebu am sylwadau
- JD i gylchredeg Cynllun "Mynd yn Fyw" ar gyfer yr alwad am brosiectau
- LW i gylchredeg Polisi Grantiau CBSMT er gwybodaeth pan fabwysiadwyd gan y Cyngor.
- JD/TE i gylchredeg papur sy'n dangos y diwygiadau grŵp ffrwd waith arfaethedig
- JD i roi gwybod i Lywodraeth y DU am y dull a ffefrir ar gyfer ymgysylltu ag AS
- JD/TE i ddatblygu gwaith papur cais meithrin gallu cymunedol i'w gymeradwyo mewn cyfarfod yn y dyfodol
- JD i rannu'r alwad am wybodaeth am brosiectau gyda Llywodraeth y DU
- LW i gylchredeg fideo Peilot Atgyfnerthu Trefi Cymru

Cyfarfod yn dod i ben